

VELKÁ VÁLKA 1914–1918

PRACOVNÍ LIST PRO DĚTI

Při vypuknutí Velké války nikdo nečekal, že potrvá dlouhé čtyři roky. Proto její začátek mnohde provázela vlna vlasteneckého nadšení.

Na čí straně vstoupili do války Češi – čí podobizny se začaly objevovat na upomínkových předmětech?

- 1) hlavy států Anglie a Francie (Dohoda)
- 2) císaři Rakousko-Uherska a Německa (Ústřední mocnosti)
- 3) panovníci neutrálních zemí

Najdi proutěný podnos zdobený krajkou s rakousko-uherským orlem a německou orlicí. Jsou si v něčem podobní?

- 4) Oba jsou dvouhlaví
- 5) Oba drží v pařátech meč a jablko
- 6) Oba mají císařskou korunu

Přečti si „Vyhlášku o mobilisaci“. Krom osob měla jít do války i zvířata. Jaká?

- 7) To je nesmysl, válčí spolu jen lidé
- 8) Koně – jako tažná síla pro děla i zásoby a pro jízdní vojenské oddíly
- 9) Psi – dokázali vyčenichat, kde se skrývá nepřítel

Najdi předmět zobrazující vojenská vyznamenání, návod na obsluhu střelných zbraní a noty vojenských povelů. Co je to?

- 10) Šátek
- 11) Vojenská příručka
- 12) Koberec

Co je zobrazeno na přilbách dragounů z jízdních vojenských oddílů?

- 13) Kůň, jak jinak
- 14) Rakouský orel
- 15) Lev bojující s hadem

Lidé, kteří ve válce přímo nebojovali, na ni přispívali jinak – penězi nebo odevzdáváním kovových předmětů. Co ve výstavě není?

- 16) Obraz orla vyskládaný z hřebíků – za každý hřebík přispěli lidé penězi
- 17) Železný hmoždír, který lidi dostali za odevzdání mosazného
- 18) Zvony, které byly zabavovány na výrobu děl

Najdi fotografie zobrazující život vojáků na válečném poli. Jakou činnost tam vyfocenou nenajdeš?

- 19) Praní prádla
- 20) Večerní zábava u piva a karet
- 21) Čtení novin a dopisů

V Liberci byl za války velký tábor pro válečné zajatce. V jednu dobu měl více obyvatel, než celé město! Zajatci si krátili čas třeba vyřezáváním praktických věcí, jako jsou přibory. Jaký tu nemáme?

- 22) Lžice s maličkou podobiznou carské rodiny
- 23) Vidlička s letopočtem 1914-1917
- 24) Kompletní příbor s rukojetí ve tvaru ryby

Proč jsou čapky ruských legionářů zvláštní oproti třeba italským?

- 25) Rusko má výrazně odlišnou kulturu od naší, je to znak váženosti
- 26) V Rusku je o dost větší zima než u nás, natož v Itálii – mají hlavně hřát
- 27) V Rusku byla za války nouze o dobré výrobce čapek a klobouků

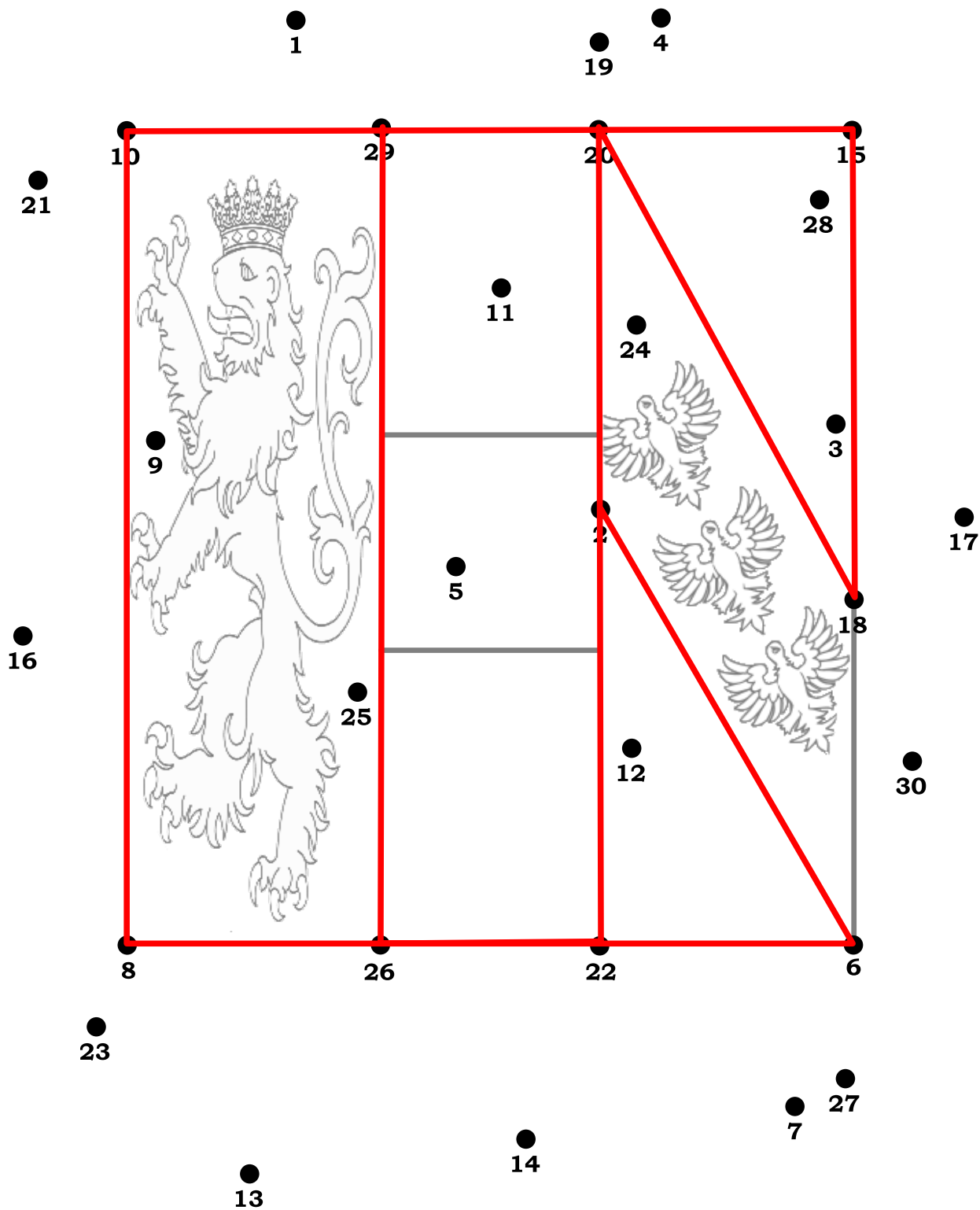
21. pluk československých legií ve Francii sloužil pak jako hradní stráž na Pražském hradě. Kde na uniformě vyčteš původ a číslo pluku?

- 28) Baret, manžety rukávů
- 29) Knoflíky, límec, nárameníky
- 30) Barva uniformy a střih kalhot

V legiích bojovali po boku Čechů i Slováci, protože se považovali za bratrské národy. Rozuměl bys jim dnes? Zkus přeložit jejich výzvu:

„Hor sa do šíku! Brat k bratovi staňme, sem k nám! Slováka meno kto nosí!“

Všichni, kteří si říkáte Slováci, postavte se (do šíku) k nám jako bratři.

VELKÁ VÁLKA 1914—1918

PRACOVNÍ LIST PRO DĚTI

Zjisti, jaký předmět z výstavy se mezi tečkami schovává!

Stačí zodpovědět otázky v pracovním listu a potom vzestupně pospojovat tečky s čísly správných odpovědí. Až se ti to podaří, můžeš se podívat, kde všude ho na výstavě potkáš - a také si ho můžeš ve výtvarném koutku vybarvit.